

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГОСПОДАРСЬКЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ
ПРАВО

Змістовий модуль: «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

для студентів

спеціальності	081 Право
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	081.00.01 Право

Київ – 2023

Розробник:

Буличева Наталія Анатоліївна, к.ю.н., доцент кафедри приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Буличева Наталія Анатоліївна, к.ю.н., доцент кафедри приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «17» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри приватного права

(Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з керівником проектної групи освітньої програми
081.00.01 Право
2022 р.

Гарант освітньої програми

(Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено
2022 р.

Заступник декана

(Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 2023-2024 н.р. (Л.В. Орел). «30» серпня 2023р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Господарське та господарське процесуальне право		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	8 / 240	
<i>Курс</i>	3	3
<i>Семестр</i>	5,6	5,6
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	3	
<i>Обсяг кредитів</i>	8	8
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	240	240
<i>Аудиторні</i>	112	32
<i>Модульний контроль</i>	16	-
<i>Семестровий контроль</i>	30	-
<i>Самостійна робота</i>	82	208
<i>Форма семестрового контролю</i>	Екзамен	Екзамен
Змістовий модуль: «Господарське право»		
<i>Курс</i>	3	3
<i>Семестр</i>	5	5
<i>Обсяг кредитів</i>	3	3
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	90	90
<i>Аудиторні</i>	42	12
<i>Модульний контроль</i>	6	-
<i>Семестровий контроль</i>	15	-
<i>Самостійна робота</i>	27	78
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – досягнення всебічного глибокого розуміння студентами природи і суті організаційно-господарських відносин, підготовка до практичної діяльності, формування навичок реалізації господарських норм.

Завдання:

- ознайомлення та засвоєння майбутнім юристом поняття, предмету, ознак та системи господарського права;
- визначення суб'єктного складу господарських правовідносин, вивчення прав та обов'язків суб'єктів господарювання;
- вивчення правового режиму майна господарюючих суб'єктів, особливостей приватизації майна;
- вивчення законодавства, яке регулює підприємницьку діяльність, про господарські об'єднання, про господарські товариства, про державне регулювання функціонування суб'єктів господарювання;
- формування поняття у майбутніх економістів щодо виникнення, виконання та припинення господарських зобов'язань;

- засвоєння поняття та ознак господарського договору, класифікації господарських договорів, основних понять щодо ціни та ціноутворення;
- вивчення законодавства щодо визнання суб'єкта господарювання банкрутом;
- розкриття загальних засад відповідальності за правопорушення у сфері господарювання, зокрема, відшкодування збитків, застосування штрафних та оперативно-господарських санкцій, адміністративно-господарських санкцій, а також відповідальності суб'єктів господарювання у сфері антимонопольно-конкурентного законодавства;
- визначення особливостей правового регулювання в окремих галузях господарювання, зокрема, галузей та видів господарсько-торгівельної діяльності, комерційного посередництва тощо;
- вивчення законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність, зокрема, поняття та види зовнішньоекономічної діяльності, суб'єктного складу зовнішньоекономічної діяльності, поняття зовнішньоекономічного контракту, правил ІНКОТЕРМС тощо;
- набуття студентами переліку і змісту основних нормативних актів, які регулюють господарсько-правові відносини.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) –

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти, вміти:

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	денна форма				
		у тому числі				
	л.	с.	пр.	і.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Загальні поняття господарського права. Законодавство про суб'єкти господарської діяльності.						
Тема 1. Поняття, предмет, ознаки та система господарського права.	12	4	2			6
Тема 2. Державне регулювання функціонування суб'єкти господарської діяльності	9	2	2			5
Тема 3. Поняття суб'єкта господарської діяльності. Створення та припинення суб'єктів господарювання. Права та обов'язки суб'єктів господарювання.	11	4		2		5
Тема 4. Особливості правового регулювання правового статусу господарських товариств	11	2	2	2		5
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 1	45	12	6	4	0	21
Змістовий модуль 2. Господарські зобов'язання та договори, відповідальність у сфері господарювання						
Тема 5. Підстави виникнення господарських правовідносин. Господарські зобов'язання, їх виконання. Господарські договори та їх відмінність від цивільно-правових.	11	2	2	2		5
Тема 6. Юридична відповідальність за порушення у сфері господарювання.	9	2		2		5
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 2	22	4	2	4	0	10
Змістовий модуль 3. Особливості правового регулювання окремих видів господарських правовідносин						
Тема 7. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності	12	2		4		6
Тема 8. Особливості правового регулювання господарських правовідносин за участю іноземних суб'єктів.	9	2	2			5
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 3	23	4	2	4	0	11
Усього годин	90	20	10	12	0	42

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	денна форма				
		у тому числі				
	л.	с.	пр.	і.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Загальні поняття господарського права. Законодавство про суб'єкти господарської діяльності.						
Тема 1. Поняття, предмет, ознаки та система господарського права.	10	1	2			7

Тема 2. Державне регулювання функціонування суб'єкти господарської діяльності	10	1				9
Тема 3. Поняття суб'єкта господарської діяльності. Створення та припинення суб'єктів господарювання. Права та обов'язки суб'єктів господарювання.	12	1		2		9
Тема 4. Особливості правового регулювання правового статусу господарських товариств	10	1				9
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 1	44	4	2	2	0	34
Змістовий модуль 2. Господарські зобов'язання та договори, відповідальність у сфері господарювання						
Тема 5. Підстави виникнення господарських правовідносин. Господарські зобов'язання, їх виконання. Господарські договори та їх відмінність від цивільно-правових.	12	1		2		9
Тема 6. Юридична відповідальність за порушення у сфері господарювання.	10	1				9
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 2	24	2	0	2	0	18
Змістовий модуль 3. Особливості правового регулювання окремих видів господарських правовідносин						
Тема 7. Особливості правового регулювання господарсько-торгівельної діяльності	10	1				9
Тема 8. Особливості правового регулювання господарських правовідносин за участю іноземних суб'єктів.	10	1				9
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 3	22	2	0	0	0	18
Усього годин	90	8	2	4	0	70

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні поняття господарського права. Законодавство про суб'єкти господарської діяльності.

Тема 1. Поняття, предмет, ознаки та система господарського права.

Господарське право як галузь права, господарське право як галузь правової науки, елементи науки господарського права. Поняття, ознаки, види та принципи здійснення господарської діяльності.

Предмет регулювання господарського права. Поняття, ознаки і зміст господарських правовідносин. Сфера виникнення, визначення господарсько-виробничих, організаційно-господарських та внутрішньогосподарських відносин. Критерії класифікації і види правовідносин у сфері господарювання.

Класифікатор видів економічної діяльності.

Розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин.

Методи господарського права: поняття, види (метод автономних рішень, метод власних приписів та метод рекомендацій).

Господарське законодавство, ознаки господарського законодавства. Система господарського права.

Тема 2. Державне регулювання функціонування суб'єкти господарської діяльності

Участь держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в господарській діяльності. Мета і принципи державного впливу на економіку.

Напрями економічної політики держави: структурно-галузева політика, інвестиційна політика, амортизаційна політика, політика інституційних перетворень, цінова політика, антимонопольно-конкурентна політика, бюджетна політика, податкова політика, грошово-кредитна політика, валютна політика, зовнішньоекономічна політика. Форми реалізації державою економічної політики: економічна стратегія, економічна тактика.

Безпосередня участь держави в господарських відносинах. Участь в господарському обігу як власника, інвестора та замовника. Державне регулювання підприємницької діяльності. Державна підтримка малого підприємництва. Засоби державного регулювання господарської діяльності: державне

замовлення, державне завдання, ліцензування, патентування і квотування; сертифікація та стандартизація; застосування нормативів та лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій.

Приватизація державних і комунальних підприємств. Система нормативно-правових актів, що регулюють приватизаційні процеси. Система органів держави, що здійснюють приватизацію, їх компетенція. Суб'єкти приватизації: державні органи приватизації, покупці (їх представники), посередники. Об'єкти приватизації та їх класифікація. Об'єкти, що не підлягають приватизації. Способи приватизації: аукціон, конкурс, викуп тощо, оформлення угод по приватизації.

Правове забезпечення добросовісної конкуренції. Поняття і форми недобросовісної конкуренції. Обмеження монополізму та сприяння змагальності у сфері господарювання. Поняття і ознаки монопольного становища на ринку. Суб'єкти монопольної діяльності. Природні монополії. Наслідки здійснення монопольної діяльності. Відповідальність за здійснення монопольної діяльності.

Державне регулювання ринку цінних паперів. Поняття цінних паперів. їх види, нормативно-правова основа.

Правові форми податкового впливу на господарську діяльність. Поняття, зміст, мета та принципи податкового впливу на господарську діяльність. Види засобів податкового впливу. Відповідальність за податкові правопорушення.

Тема 3. Поняття суб'єкта господарської діяльності. Права та обов'язки суб'єктів господарювання.

Поняття і ознаки суб'єкта господарювання. Господарські організації, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці; філії, представництва, інші відокремлені підрозділи господарських організацій (структурні одиниці), утворені ними для здійснення господарської діяльності.

Критерії класифікації і види суб'єктів господарювання. Колективні і індивідуальні суб'єкти господарювання. Організаційні та договірні суб'єкти господарювання. Суб'єкти приватного та публічного права в господарській діяльності. Суб'єкти основного виробництва та інфраструктури ринку.

Поняття і значення способів заснування суб'єктів господарського права. Порядок та етапи створення суб'єкта господарювання.

Державна реєстрація: порядок та зміст. Документи, які подаються для державної реєстрації.

Підстави та порядок припинення господарської діяльності. Добровільне та примусове припинення діяльності. Ліквідація та реорганізація суб'єктів господарювання. Підстави і порядок проведення ліквідації. Задоволення вимог кредиторів при ліквідації. Поняття банкрутства. Заходи щодо запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника: розпорядження майном боржника; санація (відновлення платоспроможності) боржника; ліквідація банкрута.

Особливості правового статусу громадянина - підприємця. Особливості юридичних осіб господарського права як суб'єктів господарювання. Підприємство. Казенне підприємство. Державне унітарне підприємство. Державне комерційне підприємство. Господарські товариства. Виробничий кооператив. Приватні підприємства. Особисте селянське господарство. Фермерське господарство. Орендне підприємство. Підприємство з іноземними інвестиціями. Іноземне підприємство. Господарські об'єднання: асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, інші об'єднання підприємств, передбачені законом. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії.

Права і обов'язки суб'єктів господарювання. Право власності - основне речове право у сфері господарювання. Право господарського відання. Право оперативного управління. Право оперативного використання майна. Поняття і види майна. Поняття та правовий режим основних фондів. Поняття та правовий режим оборотних фондів. Поняття та правовий режим нематеріальних активів.

Тема 4. Особливості правового регулювання правового статусу господарських товариств.

Визначення законодавства про господарські товариства, визначення поняття «господарське товариство». Види господарських товариств: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства.

Статутний фонд (капітал) та фонди господарського товариства, права та обов'язки учасників господарського товариства, управління господарським товариством, вклади учасників та засновників господарського товариства.

Загальна характеристика корпоративних правовідносин. Характеристика суб'єктів корпоративних відносин. Зовнішні корпоративні відносини та внутрішні корпоративні відносини. Засновники компанії. Поняття і зміст корпоративних прав. Основні, спеціальні та локальні корпоративні права.

Змістовий модуль 2. Господарські зобов'язання та договори, відповідальність у сфері господарювання

Тема 5. Підстави виникнення господарських правовідносин. Господарські зобов'язання, їх виконання. Господарські договори.

Підстави виникнення, зміни та припинення господарських правовідносин. Господарське зобов'язання: поняття та види (майново-господарські зобов'язання та організаційно-господарські зобов'язання, соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання, публічні зобов'язання), підстави виникнення господарських зобов'язань: безпосередньо із закону або іншого нормативно-правового акту, що регулює господарську діяльність; з акту управління господарською діяльністю: з господарського договору та інших угод, передбачених законом, а також з угод, не передбачених законом, але таких, які йому не суперечать; внаслідок заподіяння шкоди суб'єкту або суб'єктом господарювання, придбання або збереження майна суб'єктів або суб'єктом господарювання за рахунок іншої особи без достатніх на те підстав: у результаті створення об'єктів інтелектуальної власності та інших дій суб'єктів, а також внаслідок подій, з якими закон пов'язує настання правових наслідків у сфері господарювання.

Господарські договори: види, зміст, форма та порядок укладення. Істотні умови господарського договору: предмет, ціна та строк дії договору.

Особливості укладання попередніх договорів. Особливості укладання господарських договорів на основі вільного волевиявлення сторін, примірних і типових договорів. Особливості укладання господарських договорів за державним замовленням. Особливості укладання господарських договорів на біржах, ярмарках та публічних торгах. Укладання господарських договорів за рішенням суду. Укладання організаційно-господарських договорів.

Загальні правила виконання господарських договорів. Передача (делегування) прав у господарських зобов'язаннях. Місце виконання господарського зобов'язання. Виконання грошових зобов'язань. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. Банківська гарантія забезпечення виконання господарських зобов'язань. Загальногосподарські (публічні) гарантії виконання зобов'язань.

Загальні умови припинення господарських зобов'язань. Розірвання господарських зобов'язань або визнання недійсним господарських зобов'язань за рішенням суду.

Тема 6. Юридична відповідальність за порушення у сфері господарювання

Поняття відповідальності і санкції в господарських правовідносинах. Види санкцій (відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно-господарські санкції, адміністративно-господарські санкції) і відповідальності (часткова, солідарна, регресна та субсидіарна; повна, обмежена та підвищена). Підстави відповідальності. Межі господарсько-правової відповідальності. Зменшення розміру та звільнення від відповідальності.

Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Організація претензійно-позовної роботи на підприємстві.

Змістовий модуль 3. Особливості правового регулювання окремих видів господарських правовідносин

Тема 7. Особливості правового регулювання господарсько-торгівельної діяльності

Поняття господарсько-торгівельної діяльності, її види: внутрішня торгівля та зовнішня торгівля. Форми здійснення господарсько-торгівельної діяльності: матеріально-технічне постачання і збут; енергопостачання; заготівля; оптова торгівля; роздрібна торгівля і громадське харчування; продаж і передача в оренду засобів виробництва; комерційне посередництво у здійсненні торговельної діяльності; інша допоміжна діяльність по забезпеченню реалізації товарів (послуг) у сфері обігу. Договори, що укладаються при господарсько-торгівельній діяльності: договір поставки, контрактації сільськогосподарської продукції, енергопостачання, купівлі-продажу, оренди, міни (бартеру), лізингу тощо.

Поняття договору поставки. Істотні умови договору поставки: предмет, кількість, асортимент, строк і порядок поставки. Короткотерміновий та довгостроковий договір поставки. Якість та комплектність товарів, що поставляються. Застосування правил "Інкотермс" при поставці товарів.

Поняття договору енергопостачання. Предмет договору енергопостачання. Кількість і якість енергії. Строки, ціни та порядок розрахунків за договором енергопостачання

Торговельно-біржова діяльність, як різновид господарсько-торгівельної діяльності. Поняття, види та юридичні ознаки біржі. Функції, права та обов'язки біржі. Види біржових угод в залежності від різних критеріїв; угода із заставою на купівлю та угода із заставою на продаж; ф'ючерсна, форвардна угода та опціон. Правила біржової торгівлі.

Поняття договору оренди. Об'єкт договору оренди. Істотні умови договору оренди: об'єкт оренди

(склад і вартість майна з урахуванням її індексації); строк, на який укладається договір оренди; орендна плата з урахуванням її індексації; порядок використання амортизаційних відрахувань; відновлення орендованого майна та умови його повернення або викупу. Припинення договору оренди. Відмінність договору оренди від договору лізингу. Поняття договору лізингу. Види лізингу.

Поняття договору міни. Істотні умови договору міни.

Поняття комерційного посередництва (агентської діяльності). Підстави виникнення комерційного посередництва. Агентський договір. Істотні умови агентського договору: сфера, характер і порядок виконання комерційним агентом посередницьких послуг, права та обов'язки сторін, умови і розмір винагороди комерційному агенту, строк дії договору, санкції у разі порушення сторонами умов договору, інші необхідні умови, визначені сторонами. Форма агентського договору. Відповідальність за порушення агентського договору. Права та обов'язки комерційного агента.

Поняття перевезення вантажу, суб'єкти відносин перевезення. Нормативно-правові акти, що регулюють правила перевезення вантажу. Договір перевезення: поняття, форма укладення, строк укладення. Види договорів перевезення: довгостроковий, навігаційний, спеціальний, річний. Приймання вантажу до перевезення. Зміна умов перевезення. Одержання вантажу в пункті призначення. Відповідальність перевізника за прострочення доставки вантажу. Відповідальність перевізника за втрату, нестачу, пошкодження вантажу. Порядок вирішення спорів щодо перевезень.

Договір транспортного експедирування, як різновид договору перевезення.

Поняття банківської діяльності. Банки: поняття, правове становище та види (державний, кооперативний). Банківські операції та їх види (приймання вкладів (депозитів) від юридичних і фізичних осіб; відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів і банків-кореспондентів, у тому числі переказ грошових коштів з цих рахунків за допомогою платіжних інструментів та зарахування коштів на них; розміщення залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик; операції з валютними цінностями; емісія власних цінних паперів; організація купівлі та продажу цінних паперів за дорученням клієнтів; здійснення операцій на ринку цінних паперів від свого імені (включаючи андеррайтинг); надання гарантій і поручительств та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання у грошовій формі; придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги, приймаючи на себе ризик виконання таких вимог та прийом платежів (факторинг); лізинг; послуги з відповідального зберігання та надання в оренду сейфів для зберігання цінностей та документів; випуск, купівля, продаж і обслуговування чеків, векселів та інших оборотних платіжних інструментів; випуск банківських платіжних карток і здійснення операцій з використанням цих карток; надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських операцій).

Поняття та види кредиту. Критерії поділу кредитів на види (за строками користування; способом забезпечення; ступенем ризику; методами надання; строками погашення; іншими умовами надання, користування або погашення). Поняття та форма кредитного договору. Істотні умови кредитного договору.

Порядок відкриття рахунків у банках. Види рахунків (вкладний та поточний). Порядок та форми розрахунків в господарському обороті.

Форми регулювання банківської діяльності: адміністративне регулювання (реєстрація банків і ліцензування їх діяльності; встановлення вимог та обмежень щодо діяльності банків: застосування санкцій адміністративного чи фінансового характеру; нагляд за діяльністю банків; надання рекомендацій щодо діяльності банків) та індикативне регулювання (встановлення обов'язкових економічних нормативів; визначення норм обов'язкових резервів для банків; встановлення норм відрахувань до резервів на покриття ризиків від активних банківських операцій; визначення процентної політики; рефінансування банків: кореспондентських відносин; управління золотовалютними резервами, включаючи валютні інтервенції; операцій », цінними паперами на відкритому ринку: імпорту та експорту капіталу).

Поняття страхової діяльності. Законодавство про страхову діяльність. Договір страхування: поняття, види та істотні умови. Страхування підприємницьких ризиків, фінансових ризиків. Перестрахування. Правове становище учасників страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю.

Тема 8. Особливості правового регулювання господарських правовідносин за участю іноземних суб'єктів.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності (принцип суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва, принцип юридичної рівності і недискримінації, принцип верховенства закону, принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, принцип еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів). Законодавство про зовнішньоекономічну діяльність.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності (фізичні особи - громадяни України, громадяни республік Союзу РСР, іноземні громадяни та особи без громадянства, які мають цивільну правоздатність і дієздатність згідно з законами України і постійно проживають на території України; юридичні особи, зареєстровані як такі в Україні і які мають постійне місцезнаходження на території України (підприємства, організації та об'єднання всіх видів, включаючи акціонерні та інші види господарських товариств, асоціації, спілки, концерни, консорціуми, торговельні доми, посередницькі та консультаційні фірми, кооперативи, кредитно-фінансові установи, міжнародні об'єднання, організації та інші), в тому числі юридичні особи, майно та/або капітал яких є повністю у власності іноземних суб'єктів господарської діяльності; об'єднання фізичних, юридичних, фізичних і юридичних осіб, які не є юридичними особами згідно з законами України, але які мають постійне місцезнаходження на території України і яким цивільно-правовими законами України не заборонено здійснювати господарську діяльність; іноземних суб'єктів господарської діяльності, які не є юридичними особами згідно з законами України (філії, відділення тощо). але мають постійне місцезнаходження на території України; смільні підприємства за участю суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, зареєстровані як такі в Україні і які мають постійне місцезнаходження на території України; інші суб'єкти господарської діяльності, передбачені законами України).

Види зовнішньоекономічної діяльності (експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили; надання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності України послуг іноземним суб'єктам господарської діяльності, наукова, науково-технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна та інша кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності; навчання та підготовка спеціалістів на комерційній основі; міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами у випадках, передбачених законами України; кредитні та розрахункові операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності тощо).

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій.

Принципи оподаткування при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (встановлення рівня оподаткування виходячи з необхідності досягнення та підтримання самоокупності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та забезпечення бездефіцитності платіжного балансу України: гарантування стабільності видів і розміру податків, встановлення податків і зборів (обов'язкових платежів), а також статусу іноземних валют на території України виключно законом; рівності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності при встановленні ставок податків; заохочення експорту продукції вітчизняного виробництва).

Поняття іноземних інвестицій. Форми іноземних інвестицій (участь у господарських організаціях, що створюються разом з вітчизняними юридичними особами чи громадянами, або придбання частки в діючих господарських організаціях; створення іноземних підприємств на території України, філій або інших структурних підрозділів іноземних юридичних осіб або придбання у власність діючих підприємств; придбання безпосередньо нерухомого або рухомого майна, що не заборонено законами України, або придбання акцій чи інших цінних паперів; придбання самостійно або за участі громадян чи вітчизняних юридичних осіб прав користування землею та використання природних ресурсів на території України; господарська діяльність на основі угод про розподіл продукції; придбання інших майнових прав; інші форми, не заборонені законом). Види іноземних інвестицій.

Особливості правового регулювання іноземних інвестицій, що здійснюються за окремими договорами (контрактами): концесійні договори, договори (контракти) про інвестиційну діяльність. ' Гарантії та компенсації іноземним інвесторам.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кільк. одиниць до	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	6	6	2	2	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3	1	1	1	1
3	Робота на семінарських заняттях	10	3	30	1	10	1	10
4	Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2
5	Робота на практичних заняттях	10	2	20	2	20	2	20
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25
7	Виконання завдань для самостійної роботи	5						
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	86	-	60	-	65
	Разом		211					
	Коефіцієнт		0,2843					
	Підсумковий бал проміжного контролю		60					
	Екзамен		40					
	Підсумковий бал		100					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Змістовий модуль 1. Загальні поняття господарського права. Законодавство про суб'єкти господарської діяльності.

Тема 1. Поняття, предмет, ознаки та система господарського права.

1. Історія розвитку господарського права та господарської діяльності.
2. Поняття господарського права, його предмет, метод.
3. Джерела господарського права.
4. Принципи господарського права.
5. Господарські правовідносини: поняття і зміст.
6. Розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин, метод господарського права.
7. Система господарського права.

Тема 2. Державне регулювання функціонування суб'єктів господарської діяльності

1. Об'єктивна необхідність державного регулювання господарської діяльності.
2. Поняття, зміст, ознаки та принципи державного регулювання господарської діяльності.
3. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання.
4. Методи державного регулювання господарської діяльності.
5. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
6. Характеристика ліцензування, патентування та квотування у господарській діяльності.

7. Обмеження монополізму та сприяння змагальності у сфері господарювання. Захист від недобросовісної конкуренції.
8. Спрощення дозвільних і регулюючих функцій держави під час війни як необхідність стимулювання підтримки національних господарств.

Тема 3. Поняття суб'єкта господарської діяльності. Права та обов'язки суб'єктів господарювання.

1. Поняття та ознаки суб'єктів господарювання.
2. Критерії класифікації і види суб'єктів господарювання.
3. Класифікація прав суб'єктів господарювання.
4. Обов'язки суб'єктів господарювання.
5. Зміст наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики №457 від 11.10.2010.
6. Характеристика різновидів суб'єктів господарювання.
7. Види господарських об'єднань.
8. Зміст поняття «підприємство».
9. Риси, притаманні підприємству, види та організаційно – правові форми підприємства.
10. Визначення підприємств з іноземними інвестиціями, визначення унітарного та корпоративного підприємства.
11. Поняття організаційної структури підприємства, визначення структурного підрозділу підприємства, порядок управління підприємством.
12. Порівняльна характеристика державного комерційного та казенного підприємства.
13. Порівняльна характеристика державного та приватного підприємства.
14. Поняття і значення способів заснування суб'єктів господарського права. Порядок та етапи створення суб'єкта господарювання.
15. Державна реєстрація: порядок та зміст. Документи, які подаються для державної реєстрації.
16. Форми реорганізації суб'єктів господарювання.
17. Умови припинення діяльності суб'єктів господарювання.
18. Особливості процедур банкрутства.
19. Поняття і види майна у сфері господарювання.
20. Джерела формування майна суб'єктів господарювання.
21. Право власності як основне речове право у сфері господарювання.
22. Форми права власності.
23. Похідні права (право господарського відання, право оперативного управління) у сфері господарювання.
24. Порівняльна характеристика права господарського відання та оперативного управління.

Тема 4. Особливості правового регулювання правового статусу господарських товариств.

1. Визначення законодавства про господарські товариства, визначення поняття «господарське товариство».
2. Види господарських товариств, установчі документи господарських товариств.
3. Права та обов'язки учасників господарського товариства.
4. Управління господарським товариством, вклади учасників та засновників господарського товариства.
5. Характеристика суб'єктів корпоративних відносин. Зовнішні корпоративні відносини та внутрішні корпоративні відносини.
6. Корпоративні права у сфері господарювання. Засновники компанії. Поняття і зміст корпоративних прав. Основні, спеціальні та локальні корпоративні права.
7. Приклади успішних акціонерних товариств світу.
8. Етапи та особливості створення акціонерного товариства.
9. Порівняльна характеристика товариства з обмеженою відповідальністю та повного товариства.

Змістовий модуль 2. Господарські зобов'язання та договори, відповідальність у сфері господарювання

Тема 5. Підстави виникнення господарських правовідносин. Господарські зобов'язання, їх

виконання. Господарські договори.

1. Підстави виникнення господарських правовідносин.
2. Господарське зобов'язання: поняття та види (майново-господарські зобов'язання та організаційно-господарські зобов'язання, соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання, публічні зобов'язання).
3. Підстави зміни та припинення господарських зобов'язань.
4. Господарські договори: види, зміст, форма та порядок укладення.
5. Істотні умови господарського договору: предмет, ціна та строк дії договору.
6. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.
7. Особливості укладання попередніх договорів.
8. Особливості укладання господарських договорів на основі вільного волевиявлення сторін, примірних і типових договорів.
9. Особливості укладання господарських договорів за державним замовленням.
10. Особливості укладання господарських договорів на біржах, ярмарках та публічних торгах.
11. Укладання господарських договорів за рішенням суду.
12. Укладання організаційно-господарських договорів.

Тема 6. Юридична відповідальність за порушення у сфері господарювання

1. Поняття, ознаки та види юридичної відповідальності у сфері господарювання, підстави її виникнення.
2. Поняття, види та склад господарських правопорушень.
3. Функції та підстави господарсько-правової відповідальності.
4. Поняття види і форми господарських санкцій.
5. Види санкцій в господарському праві.
6. Оперативно-господарські санкції.
7. Адміністративно-господарські санкції.
8. Межі господарсько-правової відповідальності.
9. Зменшення розміру та звільнення від відповідальності.
10. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.
11. Організація претензійно-позовної роботи на підприємстві.

Змістовий модуль 3. Особливості правового регулювання окремих видів господарських правовідносин

Тема 7. Особливості правового регулювання господарсько-торгівельної діяльності

1. Поняття, види, форми господарсько-торгівельної діяльності.
2. Торговельно-біржова діяльність, як різновид господарсько-торгівельної діяльності.
3. Поняття, види та юридичні ознаки біржі.
4. Види біржових угод.
5. Правила біржової торгівлі.
6. Характеристика договору поставки, міни, оренди, лізинг.
7. Договір контрактації сільськогосподарської продукції.
8. Поняття і ознаки комерційного посередництва (агентської діяльності).
9. Підстави виникнення комерційного посередництва.
10. Система нормативно-правових актів, що регулюють агентські відносини у сфері господарювання.
11. Агентський договір: поняття, істотні умови, форма.
12. Перевезення вантажів як вид господарської діяльності.
13. Зміст договору перевезення вантажів.
14. Порядок приймання/одержання вантажу.
15. Відповідальність перевізника.
16. Зміна умов перевезення.
17. Порядок вирішення спорів щодо перевезень.
18. Договір транспортного експедирування.
19. Поняття банківської діяльності.
20. Поняття та види кредиту. Поняття та форма кредитного договору.
21. Порядок відкриття рахунків у банках. Види рахунків

22. Порядок та форми розрахунків в господарському обороті.
23. Форми регулювання банківської діяльності.
24. Поняття страхової діяльності. Договір страхування: поняття, види та істотні умови.
25. Правове становище учасників страхової діяльності.
26. Державний нагляд за страховою діяльністю.

Тема 8. Особливості правового регулювання господарських правовідносин за участю іноземних суб'єктів.

1. Поняття, принципи та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
2. Види зовнішньоекономічної діяльності.
3. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій.
4. Принципи оподаткування при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
5. Валютні рахунки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності: суб'єкти, порядок відкриття.
6. Поняття, форми та види іноземних інвестицій.
7. Особливості правового регулювання іноземних інвестицій, що здійснюються за окремими договорами (контрактами): концесійні договори, договори (контракти) про інвестиційну діяльність.
8. Гарантії та компенсації іноземним інвесторам.

Завдання:

1. Особливість державної реєстрації ФОП.
2. Оформлення зразку претензії та позовної заяви про відшкодування шкоди, задіяної внаслідок несвоєчасної оплати поставленого товару.
3. Види біржових угод.
4. Порядок та форми розрахунків в господарському обороті.
5. Правове регулювання діяльності інтернет-магазину.
6. Реалізація господарсько-правової компетенції органів місцевого самоврядування на впровадження інновацій.
7. Особливості діяльності суб'єктів господарювання у період воєнного стану.
8. Договір як форма надання сервісних послуг у сфері господарювання.
9. Регулювання штучного інтелекту в ЄС: досвід для України.
10. «Корпорація»: сучасний стан законодавства в Україні та Європейському Союзі.

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських та практичних заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни здійснюється у формі екзамену.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

Е	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., із них: лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год.,
модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 28 год., семестровий контроль – 30 год

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1, 2,3 (109 б)						Змістовий модуль 3. Господарські зобов’язання та договори, відповідальність у сфері господарювання (72 б)		Змістовий модуль 4. Особливості правового регулювання окремих видів господарських правовідносин (67 б)	
Лекції (теми, бали)	<i>T1(2 б)</i> <i>T 2(1 б)</i>	<i>T 3(2б)</i>	<i>T 4 (1б)</i> <i>T 5(1б)</i>	<i>T6 (1б)</i> <i>T 7(1б)</i>	<i>T8(1б)</i>		<i>T8 (1 б)</i> <i>T9 (1 б)</i>	<i>T10 (1 б)</i>	<i>T11 (1 б)</i> <i>T12 (1 б)</i>	<i>T13 (1 б)</i> <i>T14 (1 б)</i>
Семінарські заняття (теми, бали)		<i>C 1</i> <i>(11 б)</i> <i>C 2</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 4</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 4</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 5</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 8</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 8</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 9</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 11</i> <i>(11 б)</i> <i>C 12</i> <i>(11 б)</i>	<i>C 13</i> <i>(11 б)</i> <i>C 14</i> <i>(11 б)</i>
Практичні заняття (теми, бали)		<i>П 1 (11б)</i> <i>П2 (11б)</i>	<i>П3 (11б)</i> <i>П4 (11б)</i>	<i>П5(11б)</i> <i>П6(11б)</i>	<i>П7</i> <i>(22б)</i>					
СР (бали)	<i>5 балів</i>									
Модульна КР						<i>Мкр 1 -</i> <i>25балів</i>		<i>Мкр 2 – 25</i> <i>б.</i>		<i>Мкр 3-</i> <i>25 балів</i>
Підсумковий контроль (вид, бали)	<i>Екзамен</i> <i>(40 б)</i>									

8. Рекомендовані джерела

Нормативно-правові:

- Конституція України від 28.06.1996р. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
- Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – №18–22. – с. 44 .
- Господарський процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – №6. – с. 56 (із наступними змінами і доповненнями).
- Кодекс України з процедур банкруства // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2019. – №19. – Ст. 74 .
- Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – № 25–26. – с. 131.
- Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - №№13-17. - Ст.112.
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – №№40-44. – с. 356 (із наступними змінами і доповненнями)
- Закон України від 16.04.1991р. “Про зовнішньоекономічну діяльність” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 29. – с. 377 (із наступними змінами і доповненнями).
- Закон України від 12.05.1991р. “Про захист прав споживачів” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 30. – с. 379 (із наступними змінами і доповненнями).
- Закон України від 18.06.1991р. “Про цінні папери і фондовий ринок” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 38. – с. 508 (із наступними змінами і доповненнями).
- Закон України від 19.09.1991р. “Про господарські товариства” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 49. – с. 682 (із наступними змінами і доповненнями).
- Закон України від 11.01.2001р. “Про захист економічної конкуренції” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – №12. – с. 64.

13. Закон України від 04.03.1992р. “Про приватизацію державного і комунального майна” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2018. – № 12. – ст. 68 (із наступними змінами і доповненнями)
14. Закон України від 10.04.1992р. “Про споживчу кооперацію” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 30. – с. 414 (із наступними змінами і доповненнями).
15. Закон України від 10.04.2020р. “Про оренду державного та комунального майна” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2020. – № 4. – ст. 25 (із наступними змінами і доповненнями) .
16. Закон України від 02.10.1992р. “Про заставу” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 47. – с. 642 (із наступними змінами і доповненнями).
17. Закон України від 16.12.1997р. “Про фінансовий лізинг” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1998. – №16. – с. 68 (із наступними змінами і доповненнями).
18. Закон України від 22.12.2016р. “Про публічні закупівлі” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2016. – №9. – ст. 89.
19. Закон України від 07.03.1996р. “Про страхування” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1996. – №18. – с. 78 (із наступними змінами і доповненнями).
20. Закон України від 22.11.1996р. “Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1997. – № 5. – с. 28 (із наступними змінами і доповненнями).
21. Закон України від 06.07.1995р. “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1995. – № 28. – с. 205 (із наступними змінами).
22. Закон України від 19.12.1995р. “Про державне регулювання виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами” (із наступними змінами і доповненнями).
23. Закон України від 07.06.1996р. “Про захист від недобросовісної конкуренції” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1996. – № 36. – с. 164 (із наступними змінами).
24. Закон України від 01.06.2015р. “Про ліцензування видів господарської діяльності” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 23. – с. 158 (із наступними змінами і доповненнями).
25. Закон України від 07.12.2000р. “Про банки і банківську діяльність” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – №№5-6. – с. 30 (із наступними змінами і доповненнями).
26. Закон України від 20.12.2001р. “Про кредитні спілки” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2002. – №15. – с. 101.
27. Закон України від 15.05.2003р. “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань” // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – №31-32. – с. 263.
28. Інкотермс Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007#Text

Базові:

1. Вінник О. М. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навч. посіб. / О. М. Вінник, О. В. Шаповалова ; за заг. ред. О. М. Вінник. - Київ : [НДІ приват. права і підп-ва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України], 2020. - 295 с.
2. Вінник О. М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 240 с.
3. Господарське право : навч. практикум / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін.] – Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. – 507 с.
4. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. – Одеса : НУ "ОЮА", 2021. – 166 с.
5. Господарське право : навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 144 с.
6. Господарське право. Особлива частина: підручник / М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с.
7. Господарське процесуальне право [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів спеціальності 081 «Право» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. С. І. Бевз. – Електронні текстові дані (1 файл: 215,46 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 103 с.
8. Корпоративне право. Підготовка до іспиту : навч. посіб. / Т. І. Швидка, О. М. Давидюк. – Харків : Право, 2021. – 104 с.
9. Корпоративне право : підручник / Ю. О. Гладько, В. М. Мартин, Ю. Я. Самагальська та ін. ; за заг. ред. проф. О. С. Яворської. – Дрогобич : Коло, 2020. – 650 с.
10. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. - Харків : Право, - 2019. - 416 с.

Допоміжні:

1. Білоусов Є. М. Державна політика в сфері господарсько-правового забезпечення економічної безпеки України. *Науковий вісник публічного та приватного права: Збірник наукових праць*. Випуск 1. Т.1. Київ. 2018. С. 93-97.
2. Білоусов Є.М. Зовнішньоторговельна діяльність (особливості доктринального та правового забезпечення). *Право та інноваційне суспільство*. 2020. № 1 (12). С. 72 – 77.
3. Борисов І. В. Організаційні форми інноваційної діяльності. *Право та інновації*. 2018. № 3 (23). С.49–55.
4. Борисов І. В. Відносини залежності, що виникають при створенні інститутів спільного інвестування. *Право та інноваційне суспільство*. № 2 (15). С. 68 – 72.
5. Верховний Суд проаналізував новий Закон "Про акціонерні товариства" URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/213234_verkhovniy-sud-proanalzuvav-noviy-zakon-pro-aktsonern-tovaristva
6. Врублевська-Місюна К. М. Правове регулювання діяльності інтернет-магазину. *Право та інновації*. 2018. №4 (24). С. 45-51.
7. Внукова Н.М. Активізація розширення доступу до засобів фінансування реалізації інноваційних проєктів малого та середнього підприємництва. *Право і інновації*. 2020. №2. С.17-23.
8. Гелич А., Гелич Ю. Перспективи правового регулювання участі банків у фонді гарантування вкладів фізичних осіб. Підприємство, господарство і право. 2021. №8. С. 29-35.
9. Георгієвський Ю.В. Діяльність суб'єктів господарювання у зоні проведення операції об'єднаних сил: особливості правового регулювання. *Право та інноваційне суспільство*. 2018 № 1 (10).
10. Глібо С. В. Відкриття рахунків в банках та платіжні послуги: господарсько-правовий аспект. *Юридичний електронний журнал*. № 6. м. Запоріжжя, 2018. № 6. С. 126-130.
11. Давидюк О.М. Окремі аспекти реалізації господарсько-правової компетенції органів місцевого самоврядування на впровадження інновацій. *Право та інноваційне суспільство*. 2020. Вип. 1(14). С. 14-18.
12. Данилишин Б. Під час війни бізнес повинен працювати. Як держава може спростити умови для підприємців? *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/20/684363/>
13. Дишкантюк Ю. І. Договір як форма надання сервісних послуг у сфері господарювання. *Право і суспільство*. 2021. № 1. С. 71-78.
14. Єфремова К. В. Теоретичні підходи до регулювання штучного інтелекту в ЄС: досвід для України. *Право та інновації*. 2020. № 4 (32). С.80-85
15. Жорнокуй Ю. М. «Корпорація»: сучасний стан законодавства в Україні та Європейському Союзі. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 1. С. 13–17.
16. Жорнокуй Ю. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб – суб'єктів венчурного інвестування: якими вони мають бути? *Право та інновації*. 2019. № 1 (21). С. 13–18.
17. Карбовська К.А. Окремі питання правового забезпечення функціонування стартапів. *Право та інновації*. 2018. № 4 (24). С. 7-13.
18. Матвєєва А. В. Спеціальний правовий режим господарювання: поняття та види. *Право та інновації*. 2018. № 4 (24). С. 39 – 44.
19. 27 липня 2022 року Парламент прийняв нову редакцію Закону України "Про акціонерні товариства" Новий Закон про акціонерні товариства: що передбачено? URL: https://jurliga.ligazakon.net/ru/analytics/213196_noviy-zakon-pro-aktsonern-tovaristva-shcho-peredbacheno
20. Огородник В. Особливості здійснення господарського судочинства в умовах війни // Платформа ЛІГА-ЗАКОН. 2023 URL: https://jurliga.ligazakon.net/aktualno/13115_osoblivost-zdysnennya-gospodarskogo-sudochinstva-v-umovakh-vyni
21. Петришина М. О. Теоретико-правові проблеми забезпечення надання публічних послуг суб'єктам господарювання органами місцевого самоврядування. *Право та інновації*. 2020. № 2 (30). С. 93 – 99.
22. Подрез-Ряполова І.В. Проблемні питання правової регламентації функціонування регіональної інноваційної інфраструктури. *Право та інноваційне суспільство*. 2018. № 2 (11).
23. Семенова М., Гунаре М. Напрямки вдосконалення господарсько-правового регулювання діяльності турсервісів в зв'язку з COVID-19. *Право та інновації*. 2020. № 2. С. 39-44.
24. Шовкопляс Г.М. Специфіка контролю на ринку фінансових послуг залежно від виду небанківських фінансових послуг. Досвід ЄС. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2020. № 27 С.156-162.

9. Додаткові ресурси

1. Режим доступу: www.zakon1.rada.gov.ua – Офіційний веб-портал Верховної Ради України. Законодавство України.
2. Режим доступу: www.pravoua.com.ua – журнал «Право України».
3. Режим доступу: www.liga.net – "Ліга", система. інформаційно-правового

забезпечення.